ETICKÁ KOMISE PEDAGOGICKÉ FAKULTY JU

Nová pravidla Etické komise PF JU od 1. 10. 2026

Co se mění pro žadatele, pro komisi a pro Oddělení vědy – a proč.

Opatření děkana je účinné od 1. 10. 2026; metodické materiály 02–08 se používají od 1. 11. 2026.

Opatření děkana · Manuál EK · Pravidla pro žadatele · formuláře a vzory · infomapa podle rolí · etickakomise@pf.jcu.cz

Komise rozhodovala dobře. Pravidla kolem ní ale nestačila.

44

evidenčních čísel (přibližně 38 projektů) v letech 2024–2026

≈ 60 %

případů doložených zápisem potřebovalo druhé čtení

Nejčastější důvody druhého čtení

- **Správa dat** – kde budou souhlasy, kdo za ně odpovídá
- **Souhlas neodpovídá žádosti**, nebo je nesrozumitelný
- **„Anonymní" data**, která anonymní nejsou
- **Děti** bez aktivního souhlasu rodičů
- **Žádost až po sběru dat** – zpětně už jen vyjádření

Co dosavadní opatření neřešilo

- Povinnost žádat jen u **grantových projektů** a na **požadavek třetí strany** – ne obecně u disertací ani u výzkumu s dětmi
- Pravidla pro **uchování souhlasů, sekundární data, výzkum ve výuce a zátěžové studie** opatření neobsahovalo
- Jen souhlasné vyjádření, nebo vrácení s výhradami – **i drobnost znamenala vrácení žádosti**
- Náležitosti kontrolovala a vadné žádosti vracela **sama komise**
- U kvalifikačních prací opatření neupravovalo **předběžné posouzení při zadání**

Zdroj: interní rozbor spisu EK 2024–2026 (Oddělení vědy)

Krátké stálé opatření, pružná metodika

01 Opatření děkana
5 stran. Kdo musí žádat, komise, hlasování, výstupy.

→

02 Manuál EK
Metodika pro komisi. Jak posuzujeme, checklisty, šablony, evidence.

→

03–04 Pro žadatele
Pravidla v lidském jazyce a tahák „10 chyb“.

→

05–08 Formuláře a vzory
Krátká a úplná žádost, vyjádření vedoucího (Bc./Mgr.), souhlasy A–G.

Kdo musí žádat – nově i mimo granty

Vždy jde o výzkum s lidmi nebo s identifikovatelnými údaji o nich.

- Projekt **jménem PF JU** – i když je PF JU příjemcem či partnerem podpory
- **Disertační výzkum** – vždy, bez vyjádření školitele
- Zaměstnanec v rámci činnosti pro PF JU nebo doktorand, který zkoumá **děti nebo zranitelné osoby**
- Vždy **před sběrem dat**

Bc./Mgr. práce: posouzení není automatické – za etiku odpovídá student, vedoucí a katedra; potřebu určuje vedoucí katedry při schvalování zadání (R 253). O posouzení lze požádat i dobrovolně.

Co lze měnit bez novely opatření

- Pravidla pro děti, data, souhlasy, zátěž – **v metodice EK**
- Formuláře a vzory
- Lhůty, letní režim, kontakty – **na webu EK**; lhůty jsou orientační
- Poplatek stanoví **předpisy JU**; web EK ho jen zveřejňuje

Pořadí přednosti: právní předpisy → předpisy JU → opatření děkana → metodika EK

Dříve a nyní

Oblast	Dříve (opatření č. 10/2018)	Nyní (opatření č. 6/2026)
Kdo žádá	Před podáním grantové žádosti; u kvalifikační práce i na požadavek třetí strany	**Projekty jménem PF JU**, disertační výzkum, výzkum zaměstnanců a doktorandů s dětmi a zranitelnými osobami – vždy před sběrem dat
Příjem	Náležitosti kontrolovala a vadné žádosti vracela sama komise	**Oddělení vědy**: evidence, kontrola úplnosti, poplatek, výstupy; adresa etickakomise@pf.jcu.cz zůstává
Posouzení	Posuzovala komise jako celek; zpravodajové ani jeden seznam připomínek upraveni nebyli	**Dva zpravodajové**, jeden seznam připomínek, hlasování o návrhu
Výsledek	Souhlasné vyjádření, nebo vrácení s výhradami	Drobnost se **doplní bez nového kola**; navíc vyjádření k již provedenému výzkumu
Hlasování	Usnášeníschopnost od poloviny členů, přijato většinou přítomných; per rollam většinou všech členů	Účast **nejméně 3 členů a nadpoloviční většiny** oprávněných; přijato **nejméně 2 hlasy PRO** a více PRO než PROTI; střet zájmů = neúčast
Lhůty	Zpravidla do konce následujícího měsíce; žádosti z června až srpna do konce září	První věcná reakce **obvykle do 4 týdnů**; v červenci a srpnu se neposuzuje
Evidence	Zápis z jednání; číslování věcí neupraveno	**Jedno evidenční číslo** na celý případ, verze podkladů
Žadatel	Jeden formulář žádosti, jeden vzor souhlasu	**Krátká nebo úplná žádost**, datová mapa, vzory souhlasů A–G
Pravidla	Zásady informovaného souhlasu v opatření (čl. 4); další oblasti neupraveny	**Metodika EK**: aktivní souhlas rodičů, uchování souhlasů (2 roky po ukončení projektu, nejméně po dobu uchování identifikovatelných dat), sekundární data, zátěžové studie s případným externím posudkem

Pro pracoviště, pro školitele, pro vedení

Vedoucí kateder a vedoucí prací

- Bc./Mgr. práce: **EK je výjimka** – za etiku odpovídá student, vedoucí práce a katedra; filtr je při **schvalování zadání**
- Postoupená studentská žádost vždy s **vyjádřením vedoucího práce**
- Výzkum s dětmi: **před sběrem**, s aktivním souhlasem rodičů; výjimku jen výslovně připouští EK
- Publikace: žádat **před sběrem**, zpětně jen vyjádření

Školitelé a doktorandi

- Disertační výzkum s lidmi: posouzení **vždy**, před sběrem
- Doktorand je **samostatný řešitel**; vyjádření školitele se nepřikládá
- Výzkum s dětmi **i mimo disertaci** podléhá posouzení

Jak poznáme, že to funguje

- Výchozí stav: **≈ 60 %** případů doložených zápisem ve druhém čtení
- Vyhodnocení po semestru, pak ročně
- Výroční informace děkanovi
- Úpravy jen ve formulářích a metodice

Všechny dokumenty a infomapa podle rolí: web EK PF JU, www.pf.jcu.cz/cz/veda-a-vyzkum/eticka-komise
Dotazy před podáním: Oddělení vědy PF JU, etickakomise@pf.jcu.cz